

Zaaknr. : 16.ZK21302/16.B0306

Kenmerk : 16IT044485

Barcode : 

Aanvraag uitvoeringskrediet cofinanciering POP3 Water

Doel van de notitie: Besluitvorming door Algemeen bestuur over het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet als cofinanciering voor de subsidieregeling POP3 Water, om daarmee POP3-middelen voor het onderdeel Water beschikbaar te krijgen voor West-Brabant.

Samenvatting: In 2014 hebben de waterschappen en de provincie afspraken gemaakt over POP3-middelen voor waterdoelen. Door in te stemmen met het gevraagde uitvoeringskrediet kan de provincie Noord-Brabant de subsidieregeling vaststellen en komen de POP3-middelen daadwerkelijk beschikbaar voor de wateropgaven in West-Brabant.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met:

1. het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van € 1.210.000,- voor de cofinanciering voor de openstelling van de subsidieregeling POP3 Water begin 2017;
2. het informeren van de provincie Noord-Brabant over dit besluit door middel van de bijgevoegde brief.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	08 november 2016
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	15 november 2016
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	07 december 2016

☒ Bijlage(n) bij het besluit Investeringsbesluit 2016-34 Brief aan de provincie Noord-Brabant	16IT044750 16UT013801
☒ Achtergronddocument(en) Afsprakenkader watergerelateerde maatregelen POP3 Noord-Brabant	16IT044500

Aanleiding / context

Het plattelandontwikkelingsprogramma (POP3) is het derde Europese subsidieprogramma voor het ontwikkelen, verduurzamen en innoveren van de agrarische sector en een leefbaar platteland. POP3 is een vervolg op POP2 en loopt tot 2020. Het waterschap heeft in het verleden diverse projecten uitgevoerd met behulp van POP-subsidies.

In totaal ontvangt Nederland van de Europese Commissie circa € 765 miljoen ten behoeve van de uitvoering van het plattelandontwikkelingsprogramma. Dit onder de voorwaarde dat de Nederlandse overheid (Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen) een eigen bijdrage aan het programma leveren van minimaal eenzelfde bedrag.

Een belangrijk verschil met het vorige programma (POP2) is dat de provincies het POP3 programma uitvoeren, en niet het Rijk. Het Rijk heeft het budget over de provincies verdeeld. De provincies verdelen het vervolgens over de verschillende maatregelen en stellen subsidieregelingen per maatregel op.

In 2014 hebben de provincie Noord-Brabant en de waterschappen afspraken gemaakt over het budget voor water in het nieuwe plattelandontwikkelingsprogramma. Voor watergerelateerde maatregelen heeft de provincie een bedrag van € 21 miljoen gereserveerd, onder de voorwaarde dat de waterschappen een bijdrage leveren in de cofinanciering en de uitvoeringskosten. De exacte afspraken tussen de provincie en de waterschappen zijn vastgelegd in het 'Afsprakenkader watergerelateerde maatregelen POP3 Noord-Brabant' (GS-NBWB 08-12-2014, zie achtergronddocument 16IT044500).

Deze nota heeft betrekking op de POP-maatregel 'niet-productieve investeringen voor water', submaatregel 4.4.2. In het Afsprakenkader is vastgelegd dat de provincie € 6,6 miljoen POP-geld reserveert voor deze submaatregel, onder voorwaarde dat de waterschappen € 6,6 miljoen cofinanciering leveren en de uitvoeringskosten betalen tot een maximum van 10% van het EU-budget. Uitvoeringskosten ontstaan bij de uitvoering van de regeling, zoals de werkzaamheden van Stimulus en kosten die RVO doorbelast aan de provincie (behandeling van aanvragen, audits, ICT-systemen). Daarbij is afgesproken dat de waterschappen input mogen leveren voor de subsidieregeling, de kaders leveren waaraan de subsidietenders moeten voldoen (binnen de geldende randvoorwaarden vanuit de EU) en dat de waterschappen als enige begunstigde in de subsidieregeling worden opgenomen. Op deze manier zou er 50% cofinanciering vanuit Europa beschikbaar komen voor de WBP-opgaven van de waterschappen, zoals verdrogingsbestrijding, beekherstel, vismigratie en waterberging.

De provincie is samen met de waterschappen aan de slag gegaan om de subsidieregeling uit te werken. Op nationaal en EU-niveau is tegelijkertijd veel discussie ontstaan over de regels waaraan de POP-subsidies moeten voldoen. Uiteindelijk is in 2016 bekend geworden dat het niet is toegestaan om de waterschappen als enige begunstigde op te nemen in de subsidieregeling voor niet-productieve investeringen voor water. De regeling moet breed worden opgesteld, ook voor andere partijen zoals landbouwers, grondeigenaren, natuur- en landschapsorganisaties en gemeenten. Het subsidiepercentage bedraagt 100%, waarbij de helft wordt gefinancierd met POP-geld en de andere helft door de waterschappen moet worden betaald.

De vraag is nu aan de waterschappen of zij nog steeds bereid zijn om het bedrag voor deze submaatregel te cofinancieren. Indien de waterschappen hiertoe niet bereid zijn, kan de submaatregel 'niet-productieve investeringen voor water' niet worden opgesteld en bestaat de kans dat de provincie het gereserveerde EU-budget verdeelt over andere POP-maatregelen. De provincie en de waterschappen hebben daarom een oplossing uitgewerkt om de middelen beschikbaar te houden voor de waterdoelen.

Voorgestelde oplossing

In Noord-Brabant is de volgende oplossing uitgewerkt:

- De waterschappen zijn intensief betrokken bij het opstellen van de subsidieregeling voor het onderdeel 'Niet-productieve investeringen water'.
- De regeling is zodanig opgesteld dat de er alleen subsidie kan worden verstrekt voor de opgaven waar de waterschappen in het kader van het Waterbeheerplan mee aan de slag willen. Het gaat specifiek om: verdrogingsbestrijding natte natuurgebieden, ecologische kwaliteitsdoelen voor de KRW, het oplossen van vismigratieknelpunten en waterberging.
- De regeling wordt per beheergebied van de waterschappen opgesteld. Hiermee is uitgesloten dat Brabantse Delta een project moet cofinancieren dat in een ander beheergebied wordt gerealiseerd.
- De waterschappen bepalen zelf de hoogte van het budget dat wordt opgesteld in de subsidietenders.
- De waterschappen staan garant voor 50% van het budget dat voor het eigen beheergebied wordt opgesteld. Zij melden dit per brief aan de provincie. De andere helft van het opgestelde budget zijn EU-middelen.

Op deze manier blijft het geld beschikbaar voor het realiseren van wateropgaven. Tegelijkertijd leidt het voor de waterschappen niet tot een aanvullende financiële opgave, omdat is gegarandeerd dat alleen subsidie wordt toegekend aan projecten die bijdragen aan het realiseren van de wateropgaven uit de WBP's. Het is uitgesloten dat het waterschap projecten moet cofinancieren waar geen opgaven voor het waterschap liggen.

Wat betekent dit in de praktijk?

De provincie Noord-Brabant stelt in december de subsidieregeling vast. De waterschappen laten de provincie per brief weten voor welk bedrag de regeling kan worden opengesteld (i.v.m. garantstelling voor de cofinanciering). Vervolgens stelt de provincie de regeling voor een bepaalde tijd open in de vorm van een subsidietender.

Gedurende de openstelling kunnen begunstigden aanvragen indienen. Dit kunnen landbouwers, grondeigenaren, natuur- en landschapsorganisaties, gemeenten of het waterschap zelf zijn. Na de sluiting van de tender beoordeelt Stimulus Programmamanagement de ingediende aanvragen. Stimulus is een uitvoeringsorganisatie van de provincie. De aanvragen die het beste scoren binnen het beschikbare budget ontvangen een subsidietoekenning. Het subsidiepercentage bedraagt 100%, bestaande uit 50% POP-geld en 50% waterschapsgeld.

Indien het waterschap subsidie krijgt toegekend, betekent dit per saldo dat het waterschap 50% EU-subsidie verkrijgt voor een investering. Als een andere partij subsidie krijgt toegekend, betekent dit in feite dat een ander WBP-opgaven voor het waterschap realiseert, waarbij het waterschap 50% financiert en de EU 50% financiert. De resterende opgaven voor het waterschap nemen hierdoor af.

Overigens kan het waterschap haar bijdrage declareren onder de STUW, waardoor de provincie de helft betaalt (zie hieronder bij argument 2).

Beoogd effect

Door het beschikbaar stellen van het gevraagde uitvoeringskrediet, kan de provincie Noord-Brabant in februari 2017 de POP3 subsidieregeling voor de maatregel 'Niet-productieve investeringen water' openstellen. Hiermee komt er € 1,1 miljoen aan EU-middelen beschikbaar voor de WBP-opgave van het waterschap.

Als het waterschap niet instemt met de cofinanciering zal de regeling niet opengesteld worden voor West-Brabant. De EU-middelen schuiven in dat geval door naar een volgende tender, of worden herverdeeld over andere POP-maatregelen.

Alle vier de Brabantse waterschappen zijn voornemens om de subsidieregeling open te laten stellen voor het eigen beheergebied. De andere Brabantse waterschappen behandelen op dit moment soortgelijke kredietaanvragen.

Argumenten

1. EU-subsidie voor WBP-opgaven

Indien het waterschap instemt met de cofinanciering van de subsidieregeling, stelt de provincie de subsidieregeling open en komen er POP3 middelen beschikbaar voor de WBP-opgaven van het waterschap.

Het waterschap is voornemens een aanvraag in te dienen voor een project in het gebied Tilburg West (5 kilometer beekherstel deels in combinatie met evz en 5 vispassages). De geraamde kosten bedragen € 2,2 miljoen. Indien het project wordt goedgekeurd door Stimulus en RVO, ontvangt het waterschap € 1,1 miljoen POP-subsidie voor dit project.

2. Bijdrage waterschap declarabel onder STUW

Het waterschap heeft in mei 2016 een overeenkomst met de provincie gesloten over de financiering van wateropgaven, de STUW. Afspraak is dat de provincie en de waterschappen de kosten voor de realisatie van de STUW-doelen 50-50 delen. De doelen waarvoor de POP3-subsidie wordt verstrekt komen overeen met de doelen uit de STUW. Het waterschap kan de bijdrage aan POP3 zodoende in rekening brengen onder de STUW. De provincie betaalt op die manier de helft van de cofinanciering. Zonder de POP-middelen zijn de provincie en het waterschap ieder verantwoordelijk voor 50% van de kosten van de inrichtingsmaatregelen (STUW-afspraken). Door het inzetten van de POP-middelen wordt de verdeling: 50% EU (POP-middelen), 25% waterschap, 25% provincie.

NB: in het kader van 'sturen op hoofdlijnen' wordt gewerkt aan een voorstel om voor de gehele KRW-opgave voor de periode 2017-2021 in één keer krediet te verlenen. De STUW-maatregelen maken hier onderdeel van

uit. Vanwege de geplande openstelling van de POP-tender in februari 2017, wordt de voorliggende kredietaanvraag op dit moment afzonderlijk aan het AB voorgelegd.

3. Afspraken STUW t.a.v. EU-subsidies

In de STUW is afgesproken dat de partijen zich in zullen spannen om Europese subsidies te verwerven voor de STUW-opgaven. Met dit voorstel geven de provincie en de waterschappen gehoor aan deze afspraak.

4. Alleen betaling aan goedgekeurde projecten

De uitbetaling van de POP3-subsidie verloopt via RVO. RVO stuurt vervolgens de rekening door naar de waterschappen, met het verzoek om de toegezegde bijdrage van 50% te betalen. Indien er geen projecten worden goedgekeurd in de subsidietender, is er geen sprake van een financiële verplichting voor het waterschap.

Kanttelingen en risico's

1. Niet instemmen betekent geen POP3 middelen voor water in West-Brabant

Als het waterschap niet instemt met de cofinanciering zal de regeling 'niet-productieve investeringen voor water' niet worden opengesteld voor West-Brabant. De EU-middelen schuiven in dat geval door naar een volgende tender, of worden herverdeeld over andere POP-maatregelen.

2. Uitvoeringskosten

In het Afsprakenkader watergerelateerde maatregelen POP3 Noord-Brabant (achtergronddocument) hebben de provincie en de waterschappen afgesproken dat de waterschappen de uitvoeringskosten betalen voor het onderdeel 'niet productieve investeringen voor water' tot een max. van 10% van het EU-budget. Bij deze opstelling gaat het om 10% van € 1,1 miljoen (€ 110.000,-). Deze kosten zijn meegenomen in de kredietaanvraag.

Financiële dekking

In het investeringsplan bij de begroting 2017 is deze investering niet opgenomen. De investering past binnen het investeringsvolume watersystemen. Het project levert zodoende geen extra last op t.o.v. de huidige Kadernota.

Oplevering	Verwachting bij kredietaanvraag	Verwachting bij Begroting 2017
Verwacht tijdstip oplevering	30-06-2020	n.v.t.

Investering	Raming bij kredietaanvraag		Raming bij begroting 2017	
	Investering	Waarvan bijdrage derden	Investering	Waarvan bijdrage derden
Totaal benodigd krediet ontwikkelingsinvestering	€ 1.210.000	€ 550.000	n.v.t.	n.v.t.

Kapitaallast	Raming bij kredietaanvraag
Watersysteembeheer eerste volle jaar	€ 37.000

Reguliere exploitatie	Actuele raming	Raming begroting 2017
Effect op de exploitatiekosten en/of effect op de exploitatieopbrengsten	N.v.t.	n.v.t.

./ Voorgesteld wordt een uitvoeringskrediet van € 1.210.000,- beschikbaar te stellen conform bijgevoegd investeringsbesluit 2016-34.

Uitvoering

Zodra het AB heeft ingestemd met het beschikbaar stellen van het uitvoeringskrediet, wordt de provincie hierover geïnformeerd door middel van de bijgevoegde brief (16UT013801). De deadline hiervoor is half december. Gedeputeerde Staten stellen in de tweede helft van december de subsidieregeling vast, met het oog op de openstelling begin 2017.

Zodra de tender is gesloten gaat Stimulus aan de slag met de beoordeling van de ingediende aanvragen. De aanvragen die het beste scoren binnen het opengestelde subsidiebedrag ontvangen een subsidiebeschikking.

Het waterschap gaat bij deze openstelling een aanvraag indienen voor 5 kilometer beekherstel deels in combinatie met evz en 5 vispassages in het gebied Tilburg West. De kosten die voor dit project in aanmerking komen voor POP-subsidie bedragen € 2,2 miljoen.

Communicatie

Het waterschap informeert de provincie per brief over het genomen besluit. Communicatie over de subsidieregeling vindt plaats door de provincie.

Relatie met beleidsvelden

- Winnend Samenwerken in Brabant

De waterschappen hebben intensief samengewerkt aan de totstandkoming van bovenstaande oplossing.

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het doel van POP3 is het ontwikkelen, verduurzamen en innoveren van de agrarische sector en een leefbaar platteland. Door middel van het voorstel komen er EU-middelen beschikbaar voor de realisatie van de wateropgaven in West-Brabant, die een relatie hebben met de landbouw.